



Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SV100 Svenska språket, grundkurs, 30 högskolepoäng

Swedish, basic course, 30 credits

Huvudområde

Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-06-16

Senast reviderad 2015-05-27 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av kurslitteraturen. Övergripande mål och innehåll har lagts till och vissa redaktionella ändringar har gjorts.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande kursmål. Svenska språket, grundkurs, 30 hp

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- använda språkvetenskapliga begrepp på en grundläggande nivå,
- redogöra för språklig variation beroende på kontext, d.v.s. syfte, deltagare, genre, m.m.,
- utföra grundläggande analyser av språkliga strukturer på olika språkliga nivåer,
- producera ändamålsenliga muntliga och skriftliga texter.

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle, 5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- på en grundläggande nivå redogöra för förhållanden och mekanismer i språket,
- använda en språkvetenskaplig terminologi på en grundläggande nivå,
- diskutera språkets roll i samhället och för individen,
- genomföra och redovisa ett skriftligt arbete baserat på egen insamlad empiri.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift, 10 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- urskilja retoriska drag i skriftliga och muntliga texter,
- tillämpa retoriska principer i tal och skrift,
- analysera olika genrer med hjälp av retoriska verktyg,
- använda språket effektivt i tal och skrift.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk, 10 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- redogöra för grunderna i svenska språkets fonetik och kunna beskriva förhållandet mellan ljud och stavning,
- redogöra för grunderna i nusvensk grammatik och utföra en elementär grammatisk analys av svensk text,
- redogöra för grunderna i svensk ordbildning och semantik.

Delkurs 4. Språklig förändring och variation, 5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- redogöra för de viktigaste historiska språkliga förändringarna i svenskan,
- redogöra för förändringar och variation i språket i sin samtid och i äldre språkskeden,
- beskriva skillnader mellan olika regionala varianter av svenska,
- redogöra för grunderna om svenska ort- och personnamn.

Innehåll

Övergripande innehåll. Svenska språket, grundkurs, 30 hp

Kursen innefattar studier i retorik i tal och skrift, språkets byggnad och bruk och språklig förändring och variation.

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle, 5 högskolepoäng

Kursen ger en introduktion till språkvetenskap i allmänhet och till studier i svenska språket i synnerhet. Kursen behandlar det grundläggande förhållandet mellan språk och samhälle samt språks betydelse för individen. Under kursen tränas studenten i att diskutera språk och språkanvändning ur ett sociolingvistiskt perspektiv.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift, 10 högskolepoäng

Kursen innehåller fyra huvudmoment som behandlar retorikens historia och moderna tillämpning, retoriken som teori och som praktik, analys av muntliga, skriftliga och multimodala genrer samt praktiska övningar i att tala och skriva retoriskt.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk, 10 högskolepoäng

Kursen behandlar det svenska språkets grammatiska struktur och ger redskap för analys av språket i texter. Den introducerar också grunderna i svensk fonetik.

Delkurs 4. Språklig förändring och variation, 5 högskolepoäng

Kursen behandlar variation och förändring i det svenska språket från cirka 1700 till nutid. Den ger i första hand ett historiskt perspektiv men beaktar också dagens samhälle utifrån olika aspekter. Dialektala skillnader i svenskan tas upp, och grunderna inom svensk namnforskning aktualiseras.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, lektionsundervisning, seminarier och gruppövningar. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Delkurser omfattande minst 20 högskolepoäng måste ha betyget Väl godkänd för att slutföras.

ska bli Väl godkänd.

Delkurs 1 examineras med skriftliga inlämningsuppgifter. Delkurs 2 examineras med muntliga och skriftliga prov. Delkurs 3 examineras genom skriftlig tentamen. Delkurs 4 examineras genom skriftlig tentamen och skriftliga inlämningsuppgifter.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle

Einarsson, Jan. 2013. *Språket och språkarna*. Lund: Studentlitteratur. 264 s.

Håkansson, Gisela & Norrby, Catrin. 2010. *Introduktion till sociolingvistik*. Stockholm: Norstedts. 389 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 20 s.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift

Haraldsson, Peter. 2010 års upplaga eller senare. *Retorik inför publik – konsten att övertyga*. Malmö: Liber. 209 s.

Lindqvist Grinde, Janne. 2008. *Klassisk retorik för vår tid*. Lund: Studentlitteratur. 373 s.

Lindstedt, Inger. 2002. *Textens hantverk. Om retorik och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 146 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 100 s.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk

Byrman, Gunilla (red.). 1998. Fonetikhäftet. Växjö: Institutionen för humaniora. 60 s.

Josefsson, Gunlög. 2009 års upplaga eller senare. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 252 s.

Josefsson, Gunlög. 2009 års upplaga eller senare. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Studentlitteratur. 205 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 200 s.

Delkurs 4. Språklig förändring och variation

Aitchison, Jean. 2001 års upplaga eller senare. *Language Change: Progress or Decay?* Cambridge: Cambridge University Press. Kapitel 3–5. 46 s. Anmärkning: Finns som ebok.

Josephson, Olle. 2005 års upplaga eller senare. *Ju. Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. Kapitel 1–4. 118 s.

Pettersson, Gertrud. 2005 års upplaga eller senare. *Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. Lund: Studentlitteratur. s. 7–50, 201–283. 125 s. (urval).

Teleman, Ulf. 2003 års upplaga eller senare. *Tradis och funkis. Svensk språkvård*

och språkpolitik efter 1800. Stockholm: Norstedts Ordbok. s. 11–60, 77–207. 179 s.

Thelander, Mats. 2001. ”Socialiserad språkhistoria. Om sociolingvistikens bidrag till förståelsen av språkförändringar”. I: *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Årsbok 2001*. Stockholm: Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien. s. 65–78. 13 s.

Ett representativt urval nysvenska texter som tillhandahålls av läraren. Ca 60 s.

Referenslitteratur

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift

Hellspång, Lennart. 2011 års upplaga eller senare. *Konsten att tala – handbok i praktisk retorik*. Lund: Studentlitteratur. 355 s.

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Stockholm: Norstedts.